

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ЕЛЕКТРОНИКА "АПОСТОЛ АРНАУДОВ"**

гр. Русе, ул. "Потсдам" № 3; п.к. 7005, тел. 082/84-60-96; e-mail: info-1806301@edu.mon.bg

**УТВЪРЖДАВАМ
ДАНИЕЛА БИРОВА**

Директор на ПГЕЕ „Ап. Арнаудов“
Русе

**ПРАВИЛНИК
ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА
ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД
в ПГЕЕ "Апостол Арнаудов" Русе
за учебната 2026/2027 година**

ГЛАВА ПЪРВА: ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този правилник се определят основните безопасни изисквания, които трябва да се осигуряват и спазват при провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност в Гимназията, за да се предотвратят трудови злополуки и заболявания на учениците в процеса на теоретичното обучение, учебната и производствена практика, при извънучилищни дейности, при организирано придвижване на ученици и друг персонал като пешеходци или пътници в транспортни средства и др.

Чл. 2. По смисъл в термина „безопасни условия на възпитание, обучение и труд“ се включват и хигиенните условия, и противопожарната охрана.

Чл. 3. Правилникът е задължителен за всички участници в образователния процес и трудовата дейност и урежда техните права, задължения и отговорности по осигуряване, контролиране и изпълнение на безопасните условия на възпитание, обучение и труд.

Чл. 4. Освен изискванията на този правилник се спазват и установените в Република България единни, отраслови и ведомствени правила, норми и изисквания за безопасни условия на работа, съответстващи на извършваната дейност.

РАЗДЕЛ 1: ОБЛАСТ И РЕД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРАВИЛНИКА

Чл. 5. Въвеждане в експлоатация на сградата на ПГЕЕ "Апостол Арнаудов" - Удостоверение № 98/05.04.2004г. и Удостоверение № 150/24.09.2024г., (на основание чл. 19б, ал. 1, т. 1 от Наредба № 2/2003г. за въвеждане в експлоатация на строежите в Република България). Осъществявана дейност - учебна.

Чл. 6. Територия на просветното звено

1. Разположение на сградата – административен адрес град Русе; ул."Потсдам" №3; Категория Четвърта парцел УПИ Х-71, поземлен имот с идентификатор № 63427.8.184, с граници:

от изток - парцели V и VII

от запад – Професионална гимназия по транспорт

от север - ул. "Потсдам"

от юг – улица „Дряновска“.

2. Теренът от 11 355 кв. м е ограден с ограда и два броя метални врати. Подът е покрит с мозайка, паркет и ламинат. Стените - мазилка, таванът – боя и окачени тавани на последните

етажи. Осветлението е естествено и изкуствено (енергоспестяващо), за отопление се използва централно парно. На покрива са монтирани 24 слънчеви енергоспестяващи панела. Прозорци – ПВЦ, врати - ПВЦ и метални. Ел. инсталацията е скрита, безопасна, поддържа се от правоспособен персонал. Обектът е оборудван с пожароизвестителна инсталация и пожарогасителни средства, съгласно изискванията на противопожарната охрана. Монтирана е и асансьорна уредба с 4 броя спирки.

Чл. 7. Вътрешен транспорт – няма.

Чл. 8. Производствени други/ сгради - няма.

РАЗДЕЛ II: ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА НА ДЛЪЖНОСТНИТЕ ЛИЦА И УЧАЩИТЕ СЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ И ЗДРАВΟΣЛОВНИ УСЛОВИЯ И ПРАВИЛА НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД.

Чл.9. Задълженията, отговорностите и правата по този правилник се вписват като анекс към длъжностните характеристики на лицата, които ръководят и изпълняват учебните и трудови процеси.

Чл.10. ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА НА ДИРЕКТОРА:

1. Разработва Правилник за осигуряване на здравословни и безопасни условия на обучение и труд, който се утвърждава не по-късно от началото на учебната година.

2. Организира запознаването на учениците, персонала и родителите с Правилника в началото на всяка учебна година и го актуализира при промяна на нормативната уредба, структурата на работните и учебни места, при нови учебни дейности, нови технологии, нови методики.

3. Разработва и утвърждава не по-късно от началото на учебната година „План за предотвратяване и ликвидиране на аварии, бедствия и катастрофи“. Директорът запознава всички длъжностни лица и ученици с плана срещу подпис /ПМС №18-23.01.1998г.,ДВ, бр.13/98г./ */Приложение № 1 - План за предотвратяване и ликвидиране на аварии, бедствия и катастрофи/*.

4. Осигурява пожарната безопасност чрез спазване на действащите норми, правилници, наредби, предписания.

5. Два пъти през учебната година осигурява провеждане на тренировки за действия при евакуация /пожар, аварии, бедствия, терористични актове/.

6. Организира учредяването и осигурява обучение на комитет по условия и труд в гимназията - */Приложение № 2 – Заповед за поименно определяне представителите на КУТ, подлежащи на обучение/*.

7. Утвърждава и изпълнява програма за оценка на риска, като прилага методика за оценка на риска, според утвърденото за системата на средното образование „Помагало за оценка на риска, 2002г.“ */Приложение № 3 - Заповед за утвърждаване и изпълняване Програмата за оценка на риска/*.

8. Осигурява обслужване на своите работници и служители от служби по трудова медицина */Приложение № 4 - копие от договор между работодателя и съответната СТМ/*.

9. Утвърждава програма за предприетите мерки, определени срокове и отговорни лица за предотвратяване, намаляване и ограничаване на риска, както и начина на контрол за изпълнение на тези мерки, не по-късно от началото на учебната година */Приложение № 5 - Заповед за утвърждаване на програма за предприетите мерки със съответните срокове и отговорни лица/*.

10. Осигурява задължителни периодични медицински прегледи на работещите и контрол на личната хигиена на учащите се */Приложение № 6 - Заповед за преминаване на периодични медицински прегледи съгласно чл. 24, ал. 1 от ЗЗБУТ, чл. 287, ал.1 от КТ и чл. 8 от Наредба № 3/28.02.1987 год. на МНЗ за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците и служителите/*.

11. Осигурява подходящо обучение по ЗБУТ, в съответствие със спецификата на всяко работно място и професия, контролира началните и периодични инструктажи по безопасност, хигиена на труда и пожарна безопасност на персонала и учащите се.
12. Задължително установява, разследва, регистрира и отчита всяка станала трудова злополука и известните му случаи на професионални заболявания по ред и начин, определен с отделен нормативен акт. При разследването задължително кани представители на работниците и служителите от КУТ и на синдикалните организации. Поддържа регистър на трудовите злополуки.
13. Разработва и утвърждава списък на работните места и видовете работи, за които на персонала и учениците се осигуряват лични предпазни средства и специални работни облекла, като определя вида, сроковете за износване и условията за използването им *Приложение № 7 - Заповед за утвърждаване на списъка и конкретния списък с имената на лицата и вида на ЛПС и СРО, сроковете за износването и условията за използването им/*.
14. Осигурява безопасна техническа експлоатация, поддръжка, ремонт, периодични прегледи и изпитвания на енергийните съоръжения.
15. Проучва, планира необходимостта и своевременно заявява необходимите средства за изпълнение на дейностите, осигуряващи ЗБУТ пред финансовите органи.
16. Осигурява здравословни и безопасни условия на труд както на работещите, така и на всички останали лица, които по друг повод се намират във или в близост до работните помещения, площадки или места. Тези задължения важат и при организирането и провеждането на обучение във всички видове учебни заведения, организации и звена за повишаване на професионалната квалификация.
17. Носи отговорност за изпълнението на задълженията си за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, независимо дали тази дейност се осъществява от негов орган или е възложена на други компетентни служби или лица.
18. При осъществяване на дейността си работодателят е длъжен да се съобразява с изискванията на Закон за здравословни и безопасни условия на труд и поднормативните актове и документи към него.
19. В качеството си на работодател има пълно право да изисква отговорност от лицата, които нарушават изискванията или не изпълняват задълженията си по здравословни и безопасни условия на труд, като предприема административни мерки съгласно КТ.
20. Осъществява взаимодействие и координация с органите на МНСП, МЗ, МВР, МОН, отраслови министерства и ведомства и местните органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на безопасните и здравословни условия на възпитание, обучение и труд.
21. Незабавно уведомява РУО - Русе, ТП на НОИ и Дирекция "Инспекция по труда" в случаите на тежки или със смъртен изход злополуки и на тежки аварии.
22. Задължително информира РУО - Русе и министъра на образованието и науката при настъпило ПТП с дете или ученик, в срок от 24 часа - при смъртен случай и в срок до 3 дни - при нараняване.
23. Организира, контролира и отговаря за цялостната дейност по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд в повереното му просветно звено.
24. Планира и провежда постоянна политика по здравословни и безопасни условия на труд /Система за управление на здравето и безопасността при работа - СУЗБР/, която да е в съответствие с целите на приетата в тази област политика в Република България и с изискванията на Европейския съюз.
25. Ежегодно докладва пред общото събрание състоянието по БУВОТ, причините, довели до трудови злополуки и предприетите мерки за отстраняване на нередностите.
26. Не пуши, не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

ДИРЕКТОРИТЕ

(1) ПО УЧЕБНАТА ДЕЙНОСТ

1. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

2. Не пуши, не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

3. Спазва указанията по противопожарна безопасност.

4. Спазва указанията по охрана на труда.

(2) ПО УЧЕБНО-ПРОИЗВОДСТВЕНАТА ДЕЙНОСТ

1. Изпълнява заедно с директора целия обем от задължения, свързани с организирането, ръководството и управлението на дейностите по процеса на учебната и производствена практика с учащите.

2. Изисква от учителите по практика, физика, химия, електротехника, физическо възпитание и водещите упражнения в кабинети или лаборатории да поставят на видни места инструкции за безопасна работа.

3. Съдейства за редовното и правилно провеждане на инструктажите и обучението за безопасна работа.

4. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

5. Спазва разпоредбите на ЗЗБУТ.

6. Не пуши, не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

7. Спазва указанията по противопожарна безопасност.

8. Спазва указанията по охрана на труда.

(3) ПО АДМИНИСТРАТИВНО-СТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ

1. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

2. Не пуши, не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

3. Спазва указанията по противопожарна безопасност.

4. Спазва указанията по охрана на труда.

5. Създава условия /чрез пълното обезопасяване на машините, уредите, съоръженията/ и осигурява спазване по работните места на нормативните изисквания за безопасна работа. Спира от работа необезопасените според действащите правилници машини, уреди и съоръжения.

6. Извършва периодичен контрол в учебните кабинети, работилници, лаборатории, физкултурния салон, на правилното действие на вентилационните уредби, отоплението, осветлението, шума, физическото натоварване, ползването на работно облекло и ЛПС, продължителността на учебния работен ден и др.

7. Не допуска използването на противопожарните уреди за никакви други цели, освен при нужда за гасене на възникнал пожар.

8. Следи за състоянието на проходите за евакуация, за правилната експлоатация на отоплителните съоръжения и електрическите инсталации и уреди и за спазване на противопожарните норми.

9. Осигурява изготвянето на инструкции за правилна и безопасна работа с отделните машини, апарати, съоръжения, за учебните кабинети, лаборатории и работилници, съответстващи

на нормативните изисквания и съобразени с психологическите особености на учащите и липсата на трудови навици.

ЧЛ.12. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ОСИГУРЯВАЩО КООРДИНАЦИЯ И КОНТРОЛ ПО БЕЗОПАСНИТЕ И ЗДРАВΟΣЛОВНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

1. Познава и спазва Правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
2. Осъществява от името на директора координация и контрол в работата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд за щатния персонал и учениците.
3. Провежда началния и периодичните инструктажи с учители, служители и обслужващ персонал.
4. Регистрира инструктажите в Книги за инструктаж.
5. Осигурява на всеки работещ, включително на работещите по срочно правоотношение или при условията на временна работа по чл. 14, ал. 1 от ЗЗБУТ, както и на работещите, които извършват работа от разстояние, работещите на смени и полагащите нощен труд, периодично подходящо обучение и инструктаж по безопасност и здраве при работа в съответствие със спецификата на индивидуалното му работно място и на професията при:
 - а) постъпване на работа;
 - б) преместване на друга работа или промяна на работата;
 - в) въвеждане на ново или при промяна на работно оборудване и технология;
6. Разработва Програми за провеждане на начален инструктаж.
7. Организира и участва в разработването на инструкциите за безопасна работа в помещенията. Отговаря за поставянето им на видно място в помещенията.
8. Представител е на Комитет по условия на труд в просветното звено и като такъв спазва разпоредбите на ЗЗБУТ.
9. Участва заедно с медицинското лице, под ръководството на заместник-директора, в извършването на периодичния контрол на санитарно-хигиенното състояние във всички помещения.
10. Участва в разследването на трудовите злополуки.
11. Периодично информира директора за състоянието на условията в учебното заведение и за хода на изпълнение на поставените задачи, заповеди и предписания.
12. Дава предложение за подобряване условията на труд.
13. Следи за изправността и наличността на ПП съоръжения.
14. Следи за състоянието на проходите за евакуация.
15. Ежегодно посещава курсове за опресняване на знанията си по БУВОТ.
16. Съхранява възложената му със заповед от директора документация по БУВОТ и периодично актуализира същата при необходимост.
17. Проучва офертите на Службите по трудова медицина и участват при оценката на риска на просветното звено.
18. Задължително организира и участва при разработването на вътрешните правила за осигуряване на безопасните и здравословни условия на труд - Правилник по БУВОТ, планове, инструкции, като за целта проучва нормативната уредба и предлага на директора тези документи, имащи отношение към дейността.
19. Не пуши, не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
20. Спазва указанията по противопожарна безопасност.
21. Спазва указанията по охрана на труда.
22. Изпълнява функциите и задачите в съответствие с изискванията на раздел II от Наредба №3/27/07/1998г. за функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните

служби в предприятията за организиране изпълнението на дейностите, свързани със защитата и профилактиката на професионалните рискове.

Чл. 13. ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧИТЕЛ ПО ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНИ И СПЕЦИАЛНИ ПРЕДМЕТИ:

1. Носи отговорност за опазване на живота и здравето на учениците по време на учебните занятия и при други учебни форми и дейности, организирани от училището.

2. Следи за здравното състояние на учениците и контролира спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания по време на учебния процес.

3. Инструктира учениците, контролира спазването на правилата за експлоатация и охрана на труда при работа с машините, материали и съоръжения в среди, които могат да бъдат потенциална заплаха за здравето и живота на учениците.

4. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

5. Инструктира учениците, контролира спазването на правилата за безопасност на движението по пътищата и за охраната на труда при работа с материали и в среди, които могат да бъдат потенциална заплаха за здравето и живота им.

6. Проявява вискателност към всеки ученик за спазване правилата и изискванията за БР. Постоянно наблюдава как работи всеки и в случай при нарушаване на правилата да взема съответни мерки.

7. Запознава учениците с възможните последици в случай при неспазване на изискванията.

8. Следи и осигурява спазването на режима за работа и почивка.

9. Създава навици в учениците те сами, преди започване и по време на работа внимателно да оглеждат работното си място и при забелязване на нередности, да го уведомяват.

10. Не възлага на учениците несвойствени за тях задачи.

11. При злополука взема спешно необходимите мерки за оказване на долекарска помощ и уведомява незабавно медицинското лице и директора на училището.

12. Не пуши, не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

13. Проветрява помещенията през междучасията.

14. Спазва указанията по противопожарна безопасност.

15. Спазва указанията по охрана на труда.

Чл.14. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИТЕЛ ПО ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ /РЪКОВОДИТЕЛ НА НАПРАВЛЕНИЕ ИКТ/

1. Инструктира учениците за техниката на безопасност при работа с компютърната техника.

2. Диагностицира и предприема действия за отстраняване на възникнали технически проблеми с компютрите, комуникационните устройства, както за инсталиране и обновяване на програмното осигуряване.

3. Отговаря за правилното съхранение и наличността на оборудването в компютърната зала.

4. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

5. Постава на видно място инструкция за безопасна работа с компютрите и следи за изпълнението и.

6. Преди започване на работа проверява внимателно състоянието на техниката в компютърната зала и постоянно съблюдава мерките за сигурност.

7. Проявява вискателност към всеки ученик за спазване правилата и изискванията за БР. Постоянно наблюдава как работи всеки и в случай при нарушаване на правилата да взема съответни мерки.

8. Запознава учениците с възможните последици в случай при неспазване на изискванията.

9. Следи и осигурява спазването на режима за работа и почивка.

10. Създава навици в учениците те сами, преди започване и по време на работа внимателно да оглеждат работното си място и при забелязване на нередности, да го уведомяват.

11. Не възлага на учениците несвойствени за тях задачи.

12. При злополука взема спешно необходимите мерки за оказване на долекарска помощ и уведомява незабавно медицинското лице и директора на училището.

13. Не допуска оставане на ученици в компютърната зала без присъствие на учител.

14. Не пуши, не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

15. Проветрява залата през междучасията.

16. Спазва указанията по противопожарна безопасност.

17. Спазва указанията по охрана на труда.

Чл.15. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИТЕЛИТЕ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО В КАБИНЕТИ /ЛАБОРАТОРИИ/ ПО ХИМИЯ, ФИЗИКА И ЕЛЕКТРОТЕХНИКА

1. Преди започване на всяко лабораторно упражнение учителят провежда необходимия инструктаж по БХТ и по ППО с учениците и го регистрира в книгата за инструктажа, като попълва пълно и точно всички графи.

2. Постава на видно и достъпно за четене място инструкция за безопасна работа.

3. Проверява изправността на уредите, инструментите, материалите, с които ще се провеждат опити.

4. Обучава учениците в правилно и безопасно боравене с приборите, инструментите, материалите.

5. През време на работа в кабинета наблюдава и следи постоянно за действията на учениците и състоянието на ползваните уреди и материали.

6. Отговаря за безопасното протичане на лабораторните занятия.

7. Строго спазва нормативните изисквания за допустимото количество материали и условията, при които могат да се съхраняват в кабинета.

8. Не допуска оставане на ученици в кабинета без присъствието на учител.

9. В случай на злополука взема спешни мерки за оказване на долекарска помощ и уведомява незабавно медицинското лице и директора на гимназията.

10. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

11. Не пуши, не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

12. Спазва указанията по противопожарна безопасност.

13. Спазва указанията по охрана на труда.

14. Проветрява помещенията през междучасията.

Чл.16. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИТЕЛ ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ

1. Ежедневно, преди започване на занятия по физическо възпитание и спорт или спортни дейности да извършва оглед и/проверка за състоянието на всички уреди и съоръжения, които се

ползват.

2. Не допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от злополука.
3. Оказва помощ при изпълнението на трудни и опасни елементи от упражненията.
4. При хвърляне на уреди съблюдава да няма хора на мястото около попаденията.
5. Следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното, не изисква изпълнение на трудни елементи.
6. Осигурява местата за физическо възпитание да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, чистота на настилката, разположението на уредите и др.
7. Не пуши, не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
8. Спазва указанията по противопожарна безопасност.
9. Спазва указанията по охрана на труда.
10. В случай на злополука взема спешно необходимите мерки за оказване на долекарска помощ и уведомява незабавно медицинското лице и директора на просветното звено.
11. Поддържа ред и последователност при изпълнението на упражненията, особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и крият опасност при сблъсквания, падания при разсейване на вниманието или уплаха.
12. Полага грижи за поддържане на уредите в изправно състояние.
13. Познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
14. Проветрява салона през междучасията.

Чл.17. ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧИТЕЛИТЕ ПО УЧЕБНА И ЛАБОРАТОРНА ПРАКТИКА

1. Провеждат ежедневно инструктаж преди всяко учебно занятие.
2. Запознават учениците с устройството на машините и изискванията за тяхното обезопасяване.
3. Преди започване на часа по учебна практика, внимателно проверяват състоянието на ръчните инструменти, машини и съоръжения.
4. Включват и изключват машините от ел. мрежа при съблюдаване на мерките за сигурност.
5. По време на провеждане на практиката наблюдават и следят постоянно за работата на машините и съоръженията и при забелязване на най-малки неизправности по тях незабавно ги изключват от действие.
6. Проявяват вискателност към всеки ученик за спазване на правилата и изискванията за безопасна работа, за използването на работно облекло и лични предпазни средства.
7. Знаят във всеки момент местопребиваването на всеки ученик от поверената му група /поверения клас и каква работа извършва.
8. Следят и осигуряват спазването на режима за работа и почивка.
9. Не възлагат на учениците несвойствена за тях работа, като особено строго съблюдават физическото натоварване на всеки.
10. Поставят на видно място инструкции за безопасна работа с машините и с ръчни инструменти.
11. При злополука вземат спешно необходимите мерки за оказване на долекарска помощ и уведомява незабавно медицинското лице и директора на гимназията.
12. Не допускат оставане на ученици в помещението за обучение по практика без

присъствие и наблюдение от учител.

13. Познават и спазват Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

14. Не пуши, не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

15. Спазва указанията по противопожарна безопасност.

16. Спазва указанията по охрана на труда.

17. Проветрява помещенията през междучасията.

Чл.18. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИТЕЛИТЕ, КОИТО ВОДЯТ УЧЕНИЦИ НА ПРАКТИКА В ПРЕДПРИЯТИЯ И ФИРМИ.

1. Осигуряват провеждането на начален инструктаж по безопасни условия на труд и пожаробезопасност, като изискват от зав. служба по охрана на труда в предприятието подробно да разясни на учениците условията на производството и правилата за безопасна работа.

2. Запознават учениците със задълженията, които имат и трябва да спазват по време на практика.

3. Не допускат учениците да работят с необезопасени машини.

4. Следят и осигуряват спазване продължителността на работния ден /за ученици от 16 до 18 години да не превишава 6 часа/. Не допускат провеждане на производствена практика извън предвиденото в учебната програма време - в неучебни, празнични и почивни дни. Времето за производствена практика трябва да бъде в дневна смяна и да започва не по-рано от 7.00 часа.

5. Следят и изискват по време на производствената практика, учениците да бъдат снабдявани с ЛПС, специално работно облекло и обувки.

6. Осъществяват от своя страна и изискват постоянно наблюдение на учениците и от страна на майсторите при самостоятелната им работа.

7. Не допускат възлагане на учениците на несвойствена работа, което е в противоречие с учебните планове и програми.

8. Познават и спазват Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

9. Не пушат, не употребяват алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

10. Спазват указанията по противопожарна безопасност.

11. Спазват указанията по охрана на труда.

Чл.19. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТНИК

1. Носи отговорност за опазване на живота и здравето на учениците по време на учебните форми и дейности.

2. Следи за здравното състояние на учениците и контролира спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания по време на учебните дейности.

3. Организира и провежда превантивни възпитателни дейности за предпазване на учениците от негативни прояви, следствие влиянието на неблагоприятни фактори.

4. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

5. Не възлага на учениците несвойствени за тях задачи.

6. При злополука взема спешно необходимите мерки за оказване на долекарска помощ и уведомява незабавно медицинското лице и директора на училището.

7. Не пуши, не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
8. Спазва указанията по противопожарна безопасност.
9. Спазва указанията по охрана на труда.
10. Проветрява стаята си през междучасията.

Чл.20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИТЕЛИТЕ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗВЪН УЧИЛИЩНИ МЕРОПРИЯТИЯ

При провеждане на екскурзия изготвят списък със съдържанието на инструктажа, като учениците се подписват,

2. Присъстват при провеждане на мероприятията, следят за спазване на реда и всички изисквания за безопасност.
3. Съблюдават по време на мероприятиято:
 - да се осигуряват светлинни ефекти, които не могат да причиняват пожар;
 - да се гаси напълно осветлението в помещението;
 - разполагането на маси и столове да не затруднява бързото напускане на помещението;
 - украсяването на елхата да се извършва само от правоспособен ел. техник, ако се използва ел. украса.
4. При придвижване по улиците да се спазват установените правила, да не се създава опасност и пречка на движението.
5. Ръководителите на различните форми на организиран отход и туризъм, медицинският, педагогическият и останалият обслужващ персонал носят ЛИЧНА ОТГОВОРНОСТ за живота и здравето на децата и учениците от момента на поемането им в сборния пункт, по време на отхода и до връщането им при родителите или настойниците.
6. Не пушат, не употребяват алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
7. В случай на злополука вземат спешно необходимите мерки за оказване на долекарска помощ, след което уведомяват медицинското лице и директора на просветното звено.

Чл.21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ ПО ВРЕМЕ НА УЧЕБНА И ПРОИЗВОДСТВЕНА ПРАКТИКА

1. Изслушват внимателно инструктажа и всички обяснения на учителя /отговорника по техника на безопасност в предприятието/ по безопасни условия на труд.
2. Удостоверяват с подпис в книгата за инструктажи, че са запознати с правилата за безопасна работа.
2. Спазват установеното разписание на работно време и почивки.
4. Строго спазват разпоредбите по безопасност, хигиена на труда и пожаробезопасност, както и Правилника за вътрешния ред в ПГЕЕ "Апостол Арнаудов".
5. Не пуши, не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него.

Чл.22. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ ПО ВРЕМЕ НА ПРОВЕЖДАНЕ НА ЛАБОРАТОРНА ПРАКТИКА

1. Изслушват внимателно инструктажа на учителя за правилно и безопасно провеждане на дейностите.
2. Удостоверяват с подпис в тетрадката за инструктаж своята информираност относно правилата за безопасна работа.
3. Ползват задължително необходимото при провеждане на учебните дейности работно облекло, ЛПС и други материали, апарати, уреди, обезпечавачи безопасна работа.

4. При провеждане на дейностите изпълняват изискванията за безопасност.
5. Преди напускане на кабинета предават на учителя всички получени материалн. уреди, инструменти и да подреждат и почистват работното си място.
6. При злополука уведомяват учителя и оказват помощ на пострадалия.
7. На учениците се забранява самоволно да извършват дейности, които не са свързани с възложените задачи.
8. Не извършват ремонти.

Чл.23. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА ГЛАВЕН СЧЕТОВОДИТЕЛ; КАСИЕР, СЧЕТОВОДСТВО; БИБЛИОТЕКАР:

1. Използва правилно работното оборудване.
2. Информира незабавно директора или председателя на Комитета по условия на труд за всяка възникнала обстановка при работа, която може да представлява опасност за здравето и за всички неизправности по оборудването.
3. Съдейства на директора и на председателя на комитета по условия на труд при изпълнението на мероприятията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и на предписанията, дадени от контролните органи.
4. Ако временно отстрани средство за защита или сигнализация при извършване на ремонт, монтаж, профилактика и др., е длъжен да го възстанови незабавно или да предприеме други защитни мерки със същата ефективност.
5. Почиства редовно работното си място и работното оборудване в съответствие с хигиенните и технологични изисквания.
6. Поддържа и повишава знанията и квалификацията си по безопасни условия на труд.
7. Познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
8. Не пуши, не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
9. Спазва указанията по противопожарна безопасност.
10. Спазва указанията по охрана на труда.
11. В случай на злополука взема спешно необходимите мерки за оказване на долекарска помощ, след което уведомява медицинското лице и директора на просветното звено.

Чл. 24. ПОМОЩНО-ОБСЛУЖВАЩ ПЕРСОНАЛ ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА ЗАС – ЗАВЕЖДАЩ АДМИНИСТРАТИВНА СЛУЖБА

1. Познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
2. Използва правилно работното оборудване, компютърната и офис техниката и не използва неизправни технически средства.
3. При установяване на неизправност, опасност, авария или инцидент незабавно уведомява директора или прекия си ръководител.
4. Поддържа работното си място в безопасно и организирано състояние и не допуска блокиране на проходи и евакуационни изходи.
5. Не пуши, не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
6. Спазва правилата за пожарна безопасност и установения ред за действия при пожар,

авария и евакуация.

7. Спазва изискванията за защита на личните данни и поверителност при работа със служебни документи и лични досиета.

8. Спазва установената трудова дисциплина, работното време и дадените му инструкции и разпореждания от директора.

9. В случай на злополука взема спешно необходимите мерки за оказване на долекарска помощ, след което уведомява медицинското лице и директора на просветното звено.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА ТЕХНИЧЕСКИ СЕКРЕТАР

1. Организира работата за изпълнение и спазване на предварителната и последваща дейност по приложение на трудовото законодателство.

2. Оформя актове за трудови злополуки при отсъствие на лице, натоварено за това.

3. Познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

4. Носи отговорност за нормалната работа на техническите средства, които използва в пряката си работа.

5. При нарушаване на трудовата дисциплина носи дисциплинарна отговорност.

6. Не пуши, не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

7. Спазва указанията по противопожарна безопасност.

8. Спазва указанията по охрана на труда.

9. В случай на злополука взема спешно необходимите мерки за оказване на долекарска помощ, след което уведомява медицинското лице и директора на просветното звено.

Чл.25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА ДОМАКИН

1. Познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

2. Не пуши, не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

3. Спазва указанията по противопожарна безопасност.

4. Спазва указанията по охрана на труда.

5. Организира процеса на снабдяването, съхранението, стопанисването и използването на стоково-материалните ценности съобразно техните свойства и предназначение.

6. Отговаря за изправността на системите за осветление, отопление и вентилация и информира директора за отстраняването им.

7. Следи за изправността на телефонните връзки и противопожарните средства.

8. Спазва установеното работно време и длъжностната си характеристика.

9. В случай на злополука взема спешно необходимите мерки за оказване на долекарска помощ, след което уведомява медицинското лице и директора на просветното звено.

Чл.26.ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТ ЕЛЕКТРОТЕХНИК. ПОДДРЪЖКА СГРАДИ;

1. Спазва указанията по противопожарна безопасност.

2. Спазва указанията по охрана на труда.

3. Познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

4. Не пуши, не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

5. При възникнала необходимост или подаден сигнал от страна на учител, служител или ученик, незабавно се отзовава и отстранява по компетентност повредата или опасността.

6. В случай на злополука взема спешно необходимите мерки за оказване на долекарска помощ, след което уведомява медицинското лице и директора на просветното звено.

Чл.27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА „ЧИСТАЧ/ХИГИЕНИСТ“

1. Почиства праха в класните стаи и кабинети, в административните помещения, във физкултурния салон и работилниците.

2. Мие коридорите, стълбищата и сервизните помещения по време на учебни часове и след приключване на учебните занятия.

3. Почиства ежедневно района на училището от смет.

4. Почиства ежеседмично цоклите, вратите и прозорците.

5. Полага грижи за цветята в определеният му район.

6. Опазва материалната база и повереният му инвентар.

7. Познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

8. Не пуши, не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

9. Спазва указанията по противопожарна безопасност.

10. Спазва указанията по охрана на труда.

11. Проветрява учебните стаи и коридорите.

12. В случай на злополука взема спешно необходимите мерки за оказване на долекарска помощ, след което уведомява медицинското лице и директора на просветното звено.

Чл. 27а. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА „ПОРТИЕР“

1. След влизане в сградата изключва сигнално-известителна техника;

- води Дневник за ежедневна проверка на пожароизвестителната система;
- извършва пропускателния режим като проверява личните документи на посетителите, записва имената и по преценка извършва проверка на съдържанието на багажа;
- не допуска посетители в сградата без проверена и потвърдена самоличност, включително родители, служебни проверяващи лица, изпълнители по договори за ремонтни дейности;
- своевременно информира по телефона директор, заместник-директор, технически секретар или друго служебно лице при посещения на външни лица при тях;
- приема пратки, писма и пакети от външни доставчици;
- не приема неадресирани или съмнителни пратки, писма и пакети, проверява получените пратки внимателно, записва опознавателните данни от документите на приносителите им;
- следи за поставяне на маски и използване на дезинфектант по време на протиепидемична ситуация.
- при влизане на ученици в училище съблюдава паркирането на велосипеди и тротинетки, като не допуска паркиране до и в близост до платформата за инвалиди;

- сутрин и в края на учебния ден съдейства на ученици на инвалидни колички, като пуска и прибира платформата на централния вход;
- в случай на неработеща платформа организира отключване и заключване на източния вход и съдейства на ученика с инвалидна количка и неговия придружител да влязат безпрепятствено в училище, след което заключва входа.
- в зимни условия почиства (опесъчава) главния и източния вход и стълбищните пространства от сняг и лед. Почиства ежедневно района на училището от смет.

2. Познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

3. Не пуши, не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

4. Спазва указанията по противопожарна безопасност.

5. Спазва указанията по охрана на труда.

6. В случай на злополука взема спешно необходимите мерки за оказване на долекарска помощ, след което уведомява медицинското лице и директора на просветното звено.

Чл. 276. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА "ОБЩ РАБОТНИК"

1. Извършва работи по товарене и разтоварване на стоки, машини и материали, както и пренасянето им от и до работни помещения и превозни средства.

2. Помага при извършване на ремонтни работи като доставя на специалистите необходимите за ремонта материали (строителни материали, заготовки, платна, винкелно желязо, крепежни материали и инструменти и т.н.) и подготвя мястото за извършване на ремонтната дейност.

3. Почиства складове, дворни площи и работни помещения от отпадъчни материали и брак, като ги отнася на предварително определените за това места.

4. Изпълнява и други задачи, свързани с длъжността, конкретно възложени му от ръководството на гимназията.

5. Информира ЗДАСД или директора за извършени нарушения на МТБ.

6. Не внася и не употребява алкохолни напитки на работното място;

7. В зимни условия почиства (опесъчава) главния и източния вход и стълбищните пространства от сняг и лед. Почиства ежедневно района на училището от смет.

8. Познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

9. Не пуши и не употребява алкохол и упойващи вещества в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

10. Спазва указанията по противопожарна безопасност.

11. Спазва указанията по охрана на труда.

12. В случай на злополука взема спешно необходимите мерки за оказване на долекарска помощ, след което уведомява медицинското лице и директора на просветното звено.

ГЛАВА ВТОРА: УСЛОВИЯ ЗА БЕЗОПАСНО И ЗДРАВΟΣЛОВНО ПРОВЕЖДАНЕ НА ВЪЗПИТАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО И ТРУДОВАТА ДЕЙНОСТ

Раздел I. Изисквания към машините, съоръженията, дейностите и работните места за безопасна работа.

Чл.28. Всички машини, съоръжения и работни места да бъдат обезопасени срещу опасности като:

1. механично въздействие /увреждане/ - механично обезопасени;
2. въздействие /поражение/ от електрически ток - електрообезопасени ;
3. възможност за предизвикване на пожар и взрив - пожаро- и взривообезопасени;

4. въздействие на ниска или висока повърхностна температура;
5. отделяне на вредни вещества /газове, пари, аерозоли/ и влага във въздуха на работната зона.
6. нарушаване на микроклимата;
7. въздействие на шум и вибрации и др.

Чл.29. Задължения на лицата, ангажирани с учебната и производствена практика на учениците:

1. Всеки учител по практика оказва на видно и удобно за четене място инструкция за безопасна работа на всяка машина, намираща се в работилницата, за която отговаря.
2. Ежедневно, преди започване на часовете по учебна практика, проверява състоянието на машините и съоръженията, блокиращите и сигнални устройства, пускови и спиращи механизми, състоянието на режещи и други инструменти/здравина, заточване, закрепване, балансиране/, наличието и закрепването на предпазните устройства.
3. Електротехникът проверява електрообезопасяването на всички машини /в машинното отделение и по работилниците /.
4. Подмяната на режещите инструменти и настройването на машините за работа се извършва от техника или съответния учител по учебна практика.
5. В края на работния ден всички отговорници /по работилници и компютърни кабинети/ изключват захранването от електрическата мрежа.
6. Редът за ползване на машините в учебните работилници, както и задълженията на всички служебно ангажирани лица са уредени със заповед /Приложение № 8/.

Чл.30. Забранява се:

1. Извършването от ученици на каквито и да са ремонти по машините, електроинсталациите, електронагревателните уреди, включително подмяна на електрическите крушки.
2. Посещение на ученици в работилниците, с изключение на тези, имащи часове по учебна практика.
3. Ползване на технически средства за осигуряване механичното обезопасяване на машините и съоръженията

Чл.31. За механично обезопасяване на машините, съоръженията и работните места се използват:

1. оградящи устройства за предпазване от съприкосновение с движещи се и въртящи се части;
2. блокировки, предпазни и ограничителни устройства;
3. сигнализация за опасност.

Раздел II. Изисквания за безопасност при експлоатация на електрически уредби, съоръжения, инсталации.

Чл.32. Електрическите инсталации, уредби, съоръжения се изпълняват така, че да не е възможно попадане на човешкото тяло или част от него в електрическа верига с параметри, застрашаващи здравето и живота. Същите по устройство и изпълнение следва да отговарят на изискванията на стандартизационните документи, както и да са съобразени със специфичните условия за експлоатация и изисквания за поддържане и ремонт.

Чл.33. При необходимост да се вземат допълнителни технически и организационни мерки, включително и използване на средства за индивидуална защита.

Чл.34. За защита срещу директен допир до тоководещи части се осъществява:

1. разполагане на частите под напрежение на безопасно разстояние;
2. защитни прегради и ограждения;
3. защитни блокировки.

Чл.35. За защита срещу индиректен допир в мрежите с директно заземен звезден център да се осъществяват мероприятия като зануляване, защитно заземяване, защитно изолиране, защитно разделяне .

Чл. 36. Електрическите части на машините, съоръженията, уредбите, инструментите и инсталациите се изпълняват в съответствие с изискванията за пожаро- и взривобезопасност на зоната, в която се намират.

Чл. 37. За предпазване на ел. уредби от претоварване и къси съединения, се монтират автоматични защитни прекъсвачи.

Раздел III: Хигиенни и здравословни изисквания за работните места и за учебно-производствената дейност на учениците

1. Общи изисквания, регламентирани в Наредба № 7 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване.

Чл. 38. (1) За учебни кабинети, лаборатории, работилници се осигуряват подходящи помещения.

(2) Не се използват тавански, избени или сутеренни помещения.

(3) Учебната и производствената практика се провеждат в отделни хигиенични помещения на надземни етажи в сградите.

(4) Помещенията се оцветяват в меки и светли тонове.

(5) Помещенията да бъдат чисти и приветливи, достатъчни по брой, площ и обем.

(6) Помещенията се обзавеждат с подходяща училищна мебел, отговаряща на ергономичните изисквания.

(7) Задължително се спазва хигиена на труда на работната среда.

2. Спазване на микроклимата — температура, влажност и скорост на въздуха, отопление и вентилация

Чл. 39. Температурата и относителната влажност в работните помещения следва да бъде в нормите.

Чл. 40. Вентилацията и отоплението да бъдат в съответствие с изискванията на Наредба № 7 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване.

Чл. 41. За всяка вентилационна инсталация следва да има заведено досие, съдържащо технически параметри, резултати от изпитвания и измервания и инструкции за безопасна експлоатация и ремонт /чл.170, ал.1 от Наредба № 7/.

Чл. 42. След извършената оценка на риска в просветното звено, показателите за микроклимат са: */Приложение № 9 - Протоколи от оценка на риска/*.

Чл. 43. В работните помещения се осигурява естествено и изкуствено осветление. Осветеността е съобразена с извършваната работа в помещението:

- класни стаи - от 560 до 771 lx при норма 500 lx;
- стаи на преподавателите - 200 лукса - от 500 до 606 lx при норма 500 lx;
- физкултурен салон - 850 lx при норма 200 lx;
- шлюсерска работилница - 450 lx при норма 300 lx;

Чл. 44. След извършената оценка на риска в просветното звено, показателите за осветление са: */Приложение № 10 — Протоколи от оценка на риска/*

3. Шум и вибрации

Чл. 45. Шумът и вибрациите от машините, съоръженията не надвишават установените норми.

Чл. 46. Допустимата продължителност на пребиваване на ученици над 15-годишна възраст за една смяна в условията на шумово въздействие с ниво на шума над 70 дБ"А" е съобразено с нормите, като се осигуряват почивки извън работното помещение.

а/ за ученици от 14 до 15 години след всеки час работа /престояване/ в зоната на шума;

б/ за ученици от 16 до 17 години - след 1,5 часа;

в/ за ученици над 17 години - след 2 часа.

Времето за почивки се включва в учебното време.

Чл. 47. Използването на индивидуални средства за защита от шум /вътрешни или външни

антифони/ се разрешава за ученици над 16-годишна възраст на работни места с нива на шума над 70 дБ"А", но не повече от 85 дБ"А", като:

а/ при външни антифони допустимата сумарна продължителност за пребиваване на учениците на съответните работни места е до 6 часа;

б/ при вътрешни антифони /тампони/ и нива на шума до 80 дБ"А", допустимата сумарна продължителност на пребиваване на учениците е до 6 часа;

в/ при вътрешни антифони и нива на шума над 80 дБ"А" до 85 дБ"А", допустимата продължителност на сумарно пребиваване учениците е до 3 часа.

Чл. 48. При ползване на ЛПС за защита от шум /вътрешни или външни антифони/ задължително се осигурява почивка от 10-15 минути без антифони, в тихи помещения, след всеки час пребиваване на работното място. Продължителността на почивките се включва в работното време.

Чл. 49. Не се допуска учебно-производствена и трудова дейност на ученици при ниво на шума над 85 дБ"А".

Чл. 50. След извършената оценка на риска в просветното звено, показателите за шум са: */Приложение № 11 - Протоколи от оценка на риска/* както и йонизиращи лъчения и електромагнитни полета

Чл. 51. На ученици до 18-годишна възраст не могат да се възлагат дейности, при които има контакт с йонизиращи лъчения и канцерогенни вещества, както и такива, при които има контакт с нейонизираща радиация /електромагнитни полета/ с наднормени нива /БДС 4525-78/.

Чл. 52. След извършената оценка на риска в просветното звено е констатирано, че няма наличие на вредни вещества и йонизиращи лъчения.

4. Физическо натоварване

Чл. 53. (1) Режимът на труд и почивка е съобразен с Наредба № 15 от 31.05.1999 за условията, реда и изискванията за разработване и въвеждане на физиологични режими на труд и почивка по време на работа /ДВ, бр.54 от 1999 г./.

(2) При ръчна работа с тежести да се спазват нормите и правилата, посочени в Наредба № 16 от 31.05.1999 за физиологичните норми и правила за ръчна работа с тежести /ДВ, бр. 54 от 1999г./.

(3) Забранено е извършването на редовна ръчна работа с тежести от лица от 15 до 18-годишна възраст.

(4) Теглото на тежестта при единично вдигане и пренасяне от лица от 16 до 18 годишна възраст да не превишава: 10 кг за девойки и 20 кг за младежи. /т.134,"б",раздел първи на приложението в Наредба № 4 от 2006г. за работите, забранени за лица от 15 до 18-годишна възраст.

(5) Теглото на тежестта при единично вдигане и пренасяне от лица от 15 до 16-годишна възраст да не превишава: 8 кг за момичета и 15 кг за момчета /т.55,"б",раздел втори на приложението на Наредба № 4 от 2006г. за работите, забранени за лица от 15 до 18-годишна възраст.

(6) В средата на работния ден се осигурява почивка от 15-20 минути /освен обедната/, която влиза в работното време.

5. Водоснабдяване и канализация

Чл. 54. (1) ПГЕЕ "Ап. Арнаудов" се осигурява с водоснабдителна, канализационна и пречиствателна мрежи за питейно-битови и санитарни нужди, отговарящи на санитарно-хигиенните норми. Територията на просветното звено /кабинети, работилници, помещения за санитарно-битово обслужване/ следва да се поддържа чиста.

(2) Показателите за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, се изпитват съгласно изискванията на Наредба №9, от 16.03.2001г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

(3) Извършеният мониторинг на показателите Легионела и Олово се предоставя на РЗИ – Русе в срок до пет дни след получаването им.

(4) Пробовземането на показателите за качеството на водата се извършва от акредитирани

лаборатории.

(5) В училището се прилага План за мониторинг и оценка на риска за вътрешната водопроводна разпределителна система по показатели Легионела и Олово за периода: 2026 -- 2028г., като резултатите от извършените изследвания и предприетите мерки се документират и съхраняват по установения ред.

(6) За осигуряване на необходимия контрол и превантивните мерки по отношение на вътрешната водопроводна система в училището се водят следните дневници:

1. за извършени промивки и почистване на душ-глави;
2. за месечен температурен контрол на водата;
3. за ежедневен температурен контрол на бойлерите;

(7) При установяване на отклонения в качеството на питейната вода или при резултати, показващи необходимост от предприемане на коригиращи мерки, директорът организира съвременно изпълнение на необходимите действия съобразно действащата нормативна уредба, предписанията на компетентните органи и утвърдените вътрешни правила.

6. Санитарно битово обслужване

Чл. 55. Учебното заведение е осигурено с: умивални, тоалетни; съблекални и стаи за почивка; необходимото количество питейна вода.

Чл. 56. Експлоатацията им е съобразена с хигиенните изисквания на нормативните, актове.

Чл.56а. (1) В ПГЕЕ „Ап. Арнаудов“ се извършват дейности по дезинфекция, дезинсекция и дератизация /ДДД/ на сградния фонд, санитарно-битовите помещения и прилежащите територии съгласно действащите нормативни изисквания.

(2) За извършване на необходимите ДДД дейности училището има сключен договор със специализирана фирма, която извършва профилактични и при необходимост извънредни обработки.

(3) Извършените обработки се документират в Дневник за проведени ДДД мероприятия, както и с протоколи, удостоверяващи извършените дейности, използваните препарати, обработените помещения и площи, както и датата на обработка.

(4) Документацията за извършените ДДД дейности се съхранява в кабинет 216 и при необходимост, се представя на компетентните контролни органи.

Раздел IV. Противопожарна охрана

Чл. 57. (1) Цялостната учебна и производствена дейност в ПГЕЕ "Ап. Арнаудов" се организира в съответствие с изискванията на Наредба № 8121з-647 от 1 октомври 2014 год. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите, издадена от МВР и МРРБ (Обн., ДВ, бр. 89 от 2014 г., изм. и доп. ДВ, бр.43 от 27 Май 2025 г., попр. ДВ, бр.50 от 20 Юни 2025г.) и поднормативните актове за пожарна безопасност.

(2) В ПГЕЕ "Ап. Арнаудов" е осигурено необходимото количество вода за противопожарни нужди.

(3) Към всички помещения, съоръжения, водоизточници е осигурен свободен достъп. Пътищата, входовете, проходите са изправни, свободни от материали, а през зимата - почистени от сняг.

(4) Съгласно чл.19б от Наредба № 8121з-647 от 1 октомври 2014 год., са поставени знаци за обозначаване на фотоволтаични електрически централи /ФЕЦ/ за производство на електрическа енергия от слънчева енергия, които са монтирани към сградата, както и на устройствата за ръчно прекъсване на веригите за постоянен ток и за променлив ток на ФЕЦ.

(5) Съгласно чл.18, ал.2 от Наредба № 8121з-647 от 1 октомври 2014 год., е поставен е знак за обозначаване на "Подземен пожарен хидрант".

Чл.58. В корпусите на училището с указателни знаци са посочени аварийните изходи.

Чл.59. Учителите, помощният персонал и служителите в края на работното време са длъжни да проверят и оставят в пожаробезопасно състояние работното си място, апаратите, машините.

Чл.60. Учебните работилници се поддържат подредени и почистват ежедневно от горими

отпадъци. Всички горими отпадъци се изнасят своевременно.

Чл.61. (1) На електрическите инсталации и съоръжения се прави ежедневна проверка за изправността. Не се допускат искрене, къси съединения и претоварване на електрическите консуматори. Нередностите се отстраняват своевременно.

(2) Ежемесечно се осъществява контрол на носимите и возимите пожарогасители, както и на пожарозащитните и димоуплътнени врати. Резултатите се удостоверяват в съответните дневници.

(3) Ежедневно се извършва проверка на пожароизвестителната система, като резултатите се вписват в дневник.

Чл.62. В гимназията има разработени План за действие при възникване на пожар и природно бедствие и План за евакуация.

Чл.63. На всеки етаж на видно място е поставена План /схема/ за евакуация на персонала, с която се запознават учениците в часа на класа (*Приложение № 12*).

Чл.64. Помещенията, в които се провеждат масови мероприятия трябва да бъдат от първа или втора степен на пожароустойчивост. Да имат най-малко два изхода за навън и да са спазени всички други изисквания за евакуация на хора.

Чл.65. За провеждане на масово мероприятие се осигуряват необходимите средства за пожарогасене.

Чл.66. През време на масово мероприятие с ученици присъства ЗДАСД и медицинския фелдшер, които следят и отговарят за спазването на всички правила по противопожарна охрана.

Чл.67. При провеждане на масово мероприятие е забранено:

а/ осъществяване на светлинни ефекти с използване на химически и други вещества, които могат да предизвикат пожар;

б/ да се гаси напълно осветлението в помещението;

в/ разполагане на мебели и предмети, възпрепятстващи бързото и лесно напускане на помещението;

Чл.68. Украсяването на новогодишна елха или други подобни с електрически илюминации се извършва само от правоспособен ел.техник, при спазване правилата за пожаробезопасност.

Чл.69. Спешни телефони: При пожар - тел.: 160, Безплатен телефон: 112.

Раздел V. Работно облекло и лични предпазни средства

Чл.70. При изпълнение на работа по време на учебна практика в работилниците учениците носят работно облекло и ползват ЛПС, съобразено с изискванията за безопасна работа.

Чл. 71. При провеждане на производствена практика в предприятие, учениците следва да се осигуряват с ЛПС, специално работно облекло и обувки, каквито се полагат на работниците от това предприятие.

Чл. 72. В съответствие с Наредба за безплатното работно и униформено облекло /ДВ,бр.9 от 28.01.2011г./ право на безплатно работно облекло имат длъжностите /*Приложение № 13 - списък на длъжностите*/.

Раздел VII. Правила и изисквания за безопасна работа с машини, инструменти и съоръжения в учебните кабинети и работилници

Чл. 73. Учебните кабинети, лаборатории, работилници, физкултурни салони и др. подобни трябва:

а/ да бъдат устроени в помещения с благоприятни условия за работа, осигуряващи минимално напрежение на нервната система и сърдечно-съдовата дейност на ученика, намаляващи умората, а оттам и възможността за трудови злополуки;

б/ да отговарят на санитарно-хигиенните изисквания по отделните фактори -микроклимат, осветление, вредни вещества, шум, вибрации, лъчения и т.н.;

в/ да бъдат напълно механично, електро- и пожаробезопасени;

г/ да бъдат снабдени с инструкции за работа. /*Приложение № 14 - включва всяка инструкция поотделно на нов лист и заповед за утвърждаването на целия пакет – Приложение*

Чл. 74. Инструкции се поставят в:

1. Кабинет по химия
2. Кабинет по физика
3. Кабинет по биология
4. Физкултурен салон, спортни зали и спортни площадки
5. Компютърни кабинети
6. Кабинети по електротехника
7. Кабинети по обучение с ръчни, механични и електрически инструменти
8. Помещения по електрозаваряване.

Раздел VIII: Организирано придвижване на деца, ученици и друг персонал като пешеходци, велосипедисти или пътници в транспортни средства.

Чл. 75. При организирано придвижване на ученици и друг персонал като пешеходци, велосипедисти или пътници в транспортни средства се спазват изискванията на Закон за движение по пътищата и Правилника за прилагането му.

Чл. 76. Пешеходците, участващи в движението по пътищата са длъжни да спазват установените правила, а именно:

- пешеходците се движат по дясната страна на тротоарите, а ако няма такива по банкета;
- движение по платното е разрешено само, ако движението по тротоара е невъзможно /разкопан, зает с материали/;
- допуска се движение по платното още в случай на организирано шествие, колона, процесия /не повече от 4 лица в редица, движещи се в крайната част на дясното платно, като първият и последният в лявата страна носят червен флаг, фенер/;
- преминаване на пътя става на пешеходна пътека;
- при намалена видимост движение на колони по пътя е забранено;
- забранено е на пешеходците да излизат на пътното платно пред или зад стоящи, спиращи, потеглящи транспортни средства.

Чл. 77. Ученици могат да бъдат превозвани с обществени превозни средства, предназначени специално за пътници, с лични превозни средства и превозни средства, пригодени за тази цел.

Чл. 78. Забранено е превозването на ученици с товарни автомобили, освен в случай на бедствия, когато се придружават от двама ръководители;

Чл. 79. Качването и слизането от транспортно средство става през вратите, когато последното е спряло.

Чл. 80. По време на пътуване на учениците е забранено да стоят на стъпалата, да отварят вратите, да се навеждат през прозорците, да пречат на видимостта на шофьора.

Чл. 81. Когато ученици се превозват групово в автобуси, на предната и задната част на автобуса се поставя надпис.

Чл. 82. За всеки организиран отход и туризъм по Наредба за детските и ученическите туристически пътувания с обща цена, инициирани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование, директорът на ПГЕЕ "Ап. Арнаудов" изпраща писмо по образец съгласно приложение № 1 на наредбата, заедно с проект на договор за организирано туристическо пътуване до Регионално управление на образованието не по-късно от 10 работни дни преди началната дата на съответното пътуване.

Чл. 83. (1) Преди всяко провеждане на формите на организиран отход и туризъм директорът уведомява Регионално управление на образованието - Русе и представя в писмена форма предварителна информация за:

1. формата на организирания отход и туризъм;
2. общите условия на организирания отход и туризъм, която задължително включва:
 - а) начална и крайна дата на организирания отход и туризъм;
 - б) начален, краен пункт и маршрут на пътуването;

в) брой на нощувките, местоположението и вида на обектите за нощувка когато пътуването включва нощувка;

г) транспортните средства, които ще бъдат използвани, данни за превозвача, а когато превозът на децата и учениците се организира с автобус и данни за лиценза на превозвача;

д) организацията на хранене на децата и учениците.

3. специфичните условия на организирания отход и туризъм, в зависимост от формата;

4. лицето, което ще предоставя туристическата услуга, включително и за правото му да осъществява такава дейност - когато отходът се организира по договор;

5. информация за пререструктуриране на учебното съдържание - когато формата на организиран отход и туризъм се провежда в учебно време.

(2) Към уведомлението се прилагат:

а) писмена информация за условията на организирания отход и туризъм, предоставена от лицата, предлагащи туристическата услуга - когато отходът и туризмът се организират по договор;

б) заповедта на директора;

в) списъкът на учениците;

г) писменото съгласие на родителите, настойниците или попечителите на учениците за провеждане на формата;

д) доказателства за проведен инструктаж;

е) документи, удостоверяващи правото на лицата, предоставящи туристическата услуга, да извършват съответния вид туристическа дейност - когато отходът се организира по договор;

ж) лицензът на превозвача - когато превозът на учениците се организира с автобус.

(3) При необходимост началникът на РУО може да изиска от директора на училището допълнителна информация за организирания отход и туризъм.

Чл. 84. Формите на организиран отход и туризъм се провеждат, ако в 7-дневен срок от постъпване на документите или на допълнителната информация не е постъпило отрицателно мотивирано писмено становище от началника на РУО.

Раздел IX: Извънучилищна или трудова дейност в ПГЕЕ "Ап. Арнаудов" /изнесена или производствена практика/

Чл. 85. За провеждане на практическото обучение на ученици в предприятия на юридически и физически лица и др. ПГЕЕ "Ап. Арнаудов" сключва договор.

Чл. 86. При сключване на договори с други организации за провеждане на производствена практика или друг вид дейност, следва да се предвиждат мерки за осигуряване на безопасни условия на обучение и труд.

Чл. 87. Учителят по учебна или производствена практика:

1. Провежда начален инструктаж по Безопасност, хигиена на труда и пожаробезопасност, като изисква от длъжностното лице по охрана на труда в предприятието подробно да разясни на учениците условията на производството и правилата за безопасна работа.

2. Запознава учениците със задълженията, които имат и трябва да спазват по време на практиката.

3. Не допуска учениците да работят с необезопасени машини.

4. Следи и осигурява спазване продължителността на работния ден /за ученици от 16 до 18 години да не превишава 6 часа/. Не допуска провеждане на производствена практика извън предвиденото в учебната програма време - в неучебни, празнични и почивни дни. Времето за производствена практика трябва да бъде в дневна смяна и да започва не по-рано от 7.00 часа.

5. Следи и изисква по време на производствената практика, учениците да бъдат снабдявани с ЛПС, специално работно облекло и обувки, каквито са задължителни за предприятието.

6. Осъществява от своя страна постоянно наблюдение на учениците при самостоятелната им работа.

7. Не допуска възлагане на учениците на несвойствена работа, което е в противоречие с учебните планове и програми.

Раздел X: Дейност в случай на авария, пожар или природно бедствие

Чл. 88. Директорът на ПГЕЕ "Ап. Арнаудов" назначава със заповед Комисия за организиране и провеждане на аварийно-спасителни работи не по-късно от началото на учебната година.

Чл. 89. Комисията по чл. 88 разработва и директорът утвърждава План за защита при бедствия, аварии, катастрофи и пожари, не по-късно от началото на учебната година.

Чл. 90. ЗДАСД запознава всички длъжностни лица и ученици с Плана за защита при бедствия, аварии, катастрофи и пожари, срещу подпис.

ГЛАВА ТРЕТА: ИНСТРУКТАЖ И ОБУЧЕНИЕ ПО БЕЗОПАСНОСТ, ХИГИЕНА НА ТРУДА И ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

Чл.91. Директорът издава заповед, съгласно Наредба № РД - 07 - 2 ОТ 16 декември 2009г., за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд / ДВ. бр.102/2009г., изм. и доп. ДВ. бр.54 от 25 Юни 2024г./.

Чл.92. На учениците, учителите и служителите на ПГЕЕ "Ап. Арнаудов" се провеждат следните видове инструктажи и обучения по безопасност и здраве:

1. Начален/Встъпителен – при постъпване на работа и по програма, утвърдена от директора на училището.

2. На работното място – провежда се непосредствено след началния инструктаж на всички новопостъпили на работните им места.

3. Периодичен – един път годишно.

4. Извънреден – при възникнали трудови злополуки по чл. 55, ал. от КСО; при груби нарушения на правилата в училище; при пътно-транспортни произшествия, пожар, аварии или природни бедствия; при отсъстващи повече от 45 календарни дни от работа преподаватели, работници или служители, след завръщането им на работа, преди да започнат да изпълняват преките си задължения; при работи, изискващи специфични мерки за безопасност; по нареждане на контролен или висшестоящ орган.

5. Ежедневен – ежедневно се инструктират преподаватели, служители и работници, пряко заети с дейности с висок риск - работа с препарати и строителни дейности, в деня на извършване на дейността, преди започване на работа и по преценка на провеждащия инструктаж.

Чл. 93. Проведените инструктажи се документират в Книги за инструктаж по образец.

Чл. 94. Обучението и инструктажите по чл. 92, т. 5 се провеждат периодично, като се отчитат новите или променените рискове.

Чл. 95. Директорът утвърждава със заповед програми за начален инструктаж и инструктажи на работното място в работилниците и кабинетите.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА: ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ

Чл. 96. Регистрирането и отчитането на трудовите злополуки да се извършва съгласно Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки /ДВ, бр. 6/2000 год., изм. и доп. бр. 28/2017 год./

Чл. 97. Директорът на ПГЕЕ "Ап. Арнаудов" определя със заповед лицето, което ще поддържа Регистър на трудовите злополуки и ще съхранява декларациите съгласно чл. 14, ал.2 от Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки /Приложение № 16 и №17 - заповед № и декларация за трудова злополука/.

Чл. 98. Регистърът на трудовите злополуки съдържа данни за:

1. номерът и датата на трудовата злополука;
2. входящия номер на декларацията в териториалното поделение на НОИ;
3. трите имена и ЕГН на пострадалия;
4. номерът и датата на разпореждането на териториалното поделение на НОИ за приемане или за неприемане на злополуката като трудова;
5. последиците от злополуката;

б. броят на дните /календарни и работни/ от злополуката.

Чл. 99. Когато обстоятелствата, при които е станала злополуката, дават основания да се предполага, че тя е трудова, директорът или упълномощеното от него длъжностно лице са длъжни в срок от три работни дни от узнаването за нейното настъпване да подадат в териториалното поделение на НОИ по регистрация на осигурителя декларация по образец. Декларацията се вписва в Регистъра на трудовите злополуки.

Чл. 100 При възникнала злополука директорът незабавно уведомява РУО и Дирекция „Инспекция по труда“.

Чл. 101. В деня на злополуката със заповед директорът определя комисия за разследване на злополуката, която проверява причините и обстоятелствата за възникването и съставя протокол.

ГЛАВА ПЕТА: ОКАЗВАНЕ ПЪРВА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ ПРИ УВРЕЖДАНЕ НА ЗДРАВЕТО ПРИ РАБОТА

Чл. 102. В аптечките в работилниците и лабораториите трябва да има заредени превързочни материали: обезболяващи, аналгин и др., марля, памук, бинтове, лейкопласт, триъгълна кърпа, йодасепт, кислородна вода, риванол, разтвор и др. /глава XIII от Правилника за оказване на първа долекарска помощ при увреждане на здравето при работа -ДВ, бр. 89от1994г./

Чл. 103. Учителите, помощният персонал и учениците трябва да бъдат обучени да оказват първична долекарска помощ при различни видове травми /обработка на рани, превръзки при попадане на голямо чуждо тяло в раната, кръвоспиране, долекарска помощ при увреждане на стави и кости- навяхване, изкълчване и фрактури/.

Чл. 104. Обработка на рани:

1. Почистването на раната от грубо замърсяване се извършва, като се отстраняват малките чужди тела на повърхностния слой на раната с тампон и се промива с кислородна вода. Обработката е от краищата на раната навън с памук, напоен със спирт или йодна тинктура. Върху раната се поставя стерилна превръзка, като се използва стерилна марля, чисти кърпи и други и се внимава да не се замърси допълнително. При повърхностни рани може да се използва цитопласт.

2. Ако направената превръзка е напоена с кръв, да не се сменя, а да се направи друга върху нея.

3. Ако в раната е попаднало голямо чуждо тяло, кръвотечението се спира, като се притиснат краищата на раната около чуждото тяло. Върху раната и чуждото тяло се поставя марлена превръзка. С бинта не се минава върху чуждото тяло. При попадане на чужди тела в окото се прави суха превръзка с марля или чиста кърпа, или пострадалия се отвежда при лекар.

Бинтът се навива от ляво на дясно, като намотките са равномерни. Започва се от потънката част на крайника към по -дебелата.

4. Да не се пипа раната с ръце, защото върху тях има много микроби, способни да предизвикат инфекция!

5. Да не се промива раната с вода или други течности, за да не попадат замърсяващите материали, намиращи се около нея, вътре в самата рана!

6. Да не се поставя памук върху раната!

7. Пострадалият се транспортира с придружител и се вземат мерки да не настъпят усложнения.

Чл. 105. Кръвотечения и кръвоспиране

1. Според наранения кръвоносен съд кръвотеченията са:

Артериални- изтичането на кръвта е на тласъци в съответствие с ударите на сърцето. Има ярко червен цвят /наситена е с кислород/. Тези кръвотечения са най-опасни; Венозно -кръвта има тъмно червен цвят и изтича равномерно; Капилярни- кръвта изтича на капки.

2. Кръвоспиране - при външно кръвотечение може да се извършва ръчно притискане на кървящия кръвоносен съд на мястото на нараняването или чрез кръвоспираща превръзка над раната; пристягане с гумен маркуч, бинт, турникет или друго подръчно средство; чрез максимално свиване на крайника.

Пристяга се докато пулсът на артериите под мястото на притискане изчезне. На това място

се поставя бележка с ден и час на превръзката, като времетраенето и е до 2 часа. На всеки 1 до 2 часа се отпуска малко превръзката, за да се ороси крайника, след това се затяга отново.

3. Кръвоспиране при кръвотечение от носа - при удар пряко върху носа може да се получи кръвотечение. Кръвоспирането се извършва със студен компрес или тампон от марля или памук, напоен с кислородна вода и поставен в кървящата ноздра.

Чл. 106. Травми

1. Наранявания в коремната област - пострадалият трябва да лежи със свити към корема крака. Върху корема се поставя бутилка със студена вода, или ако има лед. При съмнения за инфаркт пострадалият се поставя в седнало положение. При тези наранявания трябва бързо да се вика бърза помощ.

2. Навяхвания - Първичната долекарска помощ е повдигане на пострадалия крайник, поставяне на студен компрес или лед, налягане на стегната бинтова превръзка, създаване на пълен покой на крайника и даване на обезболяващи лекарства.

3. Изкълчвания - Признаците са: силна болка около ставата, невъзможност да се движи ставата, видима деформация в ставата, подуване или посиняване около ставата и принудително положение на крайника. Първичната долекарска помощ е стегната превръзка, ограничаване на движението и лед, създаване на пълен покой, даване на болкоуспокояващи.

4. Фрактура на костите - Признаците са : болка, оток, кръвоизлив, деформация на крайника, неспособност за нормално движение, патологична подвижност и затруднено дишане. Първичната долекарска помощ е кръвоспиране, даване на обезболяващи средства, обездвижване на крайника, като се спазва изискването да бъдат обхванати две съседни стави. Изключение се прави само за счупено бедро, като при него се обхващат три стави - колянна, тазобедрена и глезенна. Обездвижването / имобилизацията / е специфично за всяка част от човешкото тяло закрепване на шината може да стане с бинт, триъгълна кърпа или колани.

5. При обездвижване на гръбначния стълб, пострадалия не се поставя по корем.

6. Върху превръзката на раната и върху кръвоспиращата превръзка не се поставя фиксираща превръзка за имобилизация.

Чл. 107. Реанимация на дишането и кръвообращението

1. Тази помощ се налага при травматичен шок, поражения от електрически ток и други травми. Извършва се в следната последователност: освобождаване на горните дихателни пътища от чужди тела и материали и поддържане на тяхната проходимост. Ако дихателните пътища са запушени от обръщането на езика, то е необходимо той да се изтегли напред и да се фиксира в това положение. Фиксирането се извършва при максимално наклоняване на главата назад и едновременно притискане на горната челюст към долната, а дрехите се разхлабват. Дишането се подпомага като се използват някои от начините за изкуствено дишане. При изкуствено дишане уста в уста оказващият помощ поема дълбоко въздух и през марля енергично го издишва в устата на пострадалия, като му запушва носа. Пострадалия извършва пасивно издишване със своя гръден кош.

2. Ако е нарушена сърдечната дейност / пулсът се усеща слабо/, наред с изкуственото дишане се прави непряк масаж на сърцето, като се редуват 10 притискания на гръдния кош и 3 /три / вдишвания и издишвания.

Чл. 108. Отравяния и изгаряния

1. Отравяния от токсични газове. Въглеродният диоксид е силно токсичен газ без цвят и мирис. Отравянето се характеризира с главоболие, световъртеж, тежест и сърцебиене. Първичната долекарска помощ започва с извеждане от помещението на чист въздух. Ако е необходимо се прави изкуствено дишане или разтривки на тялото, затопляне на краката или кратковременно вдишване на спиртни пари.

2. Изгаряния - получават се под действието на топлина / гореща течност, огън, нажежени локални предмети/, киселини и основи, радиоактивно облъчване, получени по време на учебна практика и учебна лаборатория.

Три са степените на изгаряния:

- първа степен - зачервяване на кожата;
- втора степен - мехури с бледожълтеникава течност, болезнени, лесно се пукат и загнояват;

- трета степен - некроза на кожата, засегнато подкожие, получава се дълбока рана.

Първична долекарска помощ при първа степен се прави с превръзка с 5 %-ен разтвор на натриев бикарбонат или суха стерилна превръзка.

Внимание! Мехурите не се пукат, дрехите се режат, а не се събличат.

При особено тежки изгаряния, долекарската помощ е суха стерилна превръзка, даване на обезболяващи и изнасяне от мястото на поражение. На пострадалия се дават подсладени течности /топъл чай, тонизиращи напитки или солени разтвори/.

3. Първична долекарска помощ при изгаряния от киселини и основи. Изгореното място се промива със силна струя вода. При поражение от киселини се неутрализира със слаб разтвор на сода бикарбонат, а при основи се неутрализира със слаб оцетен разтвор. След неутрализация се поставя суха стерилна превръзка.

А.Токсикоинфекция - усложнения при тежки изгаряния, придружени с повишена температура, нервни разстройства, които довеждат до тежки психози и допълнителни усложнения.

Първична долекарска помощ при токсикоинфекция- дават се обезболяващи и се прави суха стерилна превръзка.

Чл. 109. Долекарска помощ при поражения от електрически ток

- операции по оказване на първична долекарска помощ се извършват в следната последователност:

- освобождаване на пострадалия по най-бързия начин от напрежението - като до 1000 V, със сухи, непроводими предмети, а над 1000 V да се използват боти, ръкавици, щанги за съответното напрежение; осигуряване на падането, ако пострадалия се намира на височина; да се предвидят допълнителни източници на светлина, които да работят при изключване на общото хранване; разкопчаване на дрехите, осигуряване на достъп на чист въздух, към носа да се поднася памук напоен с амоняк, лицето се намокрят с вода, прави се проверка за дишане и пулс на пострадалия. Ако пострадалия е в безсъзнание и дишането и пулса са много слаби, се правят следните действия;

- освобождаване от дрехите;
- разтваряне на устата;
- почистване на устната кухина;
- осигуряване на проходимост на дихателните пътища;
- изкуствено дишане;
- индиректен масаж на сърцето;
- поставят се студени компреси на очите.

- при изгаряния от електрически ток се действа както при други случаи - електроофталмия /възпаление на ретината и роговицата и осветяване/. Получава се при работа с електрожен, когато не се използват лични предпазни средства. Поставят се студени компреси, дават се аналгетици и се изпраща при офталмолог.

ТЕЛЕФОНИ:

СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ - 112

ЦСМП - Център за спешна медицинска помощ - 082 860 104 /гр. Русе - кв. Дружба/1

ГЛАВА ШЕСТА: ОСИГУРЯВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА ОБУЧЕНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл.110. В ПГ"ЕЕ "Ап. Арнаудов"-Русе се осигуряват подходящи условия за обучение и възпитание на учениците.

Чл.111. Забранено е влизане, паркиране и ремонт на МПС на територията на просветното звено /Заповед № РД 09-380/18.05.2006 на Министър на образованието и науката/.

Чл.112. Изключения се допускат за:

1. автомобилите на пожарна и аварийна безопасност;
2. автомобилите за здравно-профилактична дейност и бърза медицинска помощ;
3. автомобилите на ОД „Полиция“.

Чл.113. За всички останали случаи (за движение и паркиране на МПС, скутери, електрически тротинетки и велосипедите на учениците, автобуси, превозващи ученици, товаро-разтоварни и строително-ремонтни дейности) със заповед на директора се определят обособени места, паркинги и маршрути, до които учениците нямат достъп.

Чл.114. Фирмите и лицата, които влизат с МПС в районите на учебните заведения се запознават със заповедите на директора и стриктно спазват определените за движение места и време на изпълнение на дейностите си.

Чл.115. Директорът и наличният персонал осъществяват непрекъснат контрол на пропускателния режим.

ГЛАВА СЕДМА: ДЕЙСТВИЯ ПО ОПАЗВАНЕ НА УЧРЕЖДЕНСКИЯ АРХИВ

Чл. 116. (1) След подготовка на документите за архивно съхранение, същите се съхраняват в трите архивохранилища, които трябва да отговарят на следните оптимални изисквания:

1. да са пожарообезопасени и защитени от наводнения;
2. да са сухи, леснопроветриви и изолирани от пряко действие на слънчеви лъчи;
3. през тях да не минават канализационни, топлопроводни и газоотоплителни пътища;
4. електрическата инсталация да е закрыта; да не се допуска използване на открити осветителни и отоплителни уреди;
5. пространствената подредба да осигурява лесен и удобен достъп до съхраняваните документи;
6. да са обезопасени чрез надеждни заключващи системи за ограничаване на физическия достъп.

(2) В архивохранилищата се поддържат постоянно следните параметри на температурно-влажностен режим:

1. за документи на хартиен носител и позитиви: температура от 16 до 18°C и относителна влажност от 50 ± 5 на сто;
2. за филмови ленти: температура от 6 до 12°C и относителна влажност от 50 ± 5 на сто;
3. магнитни носители: температура 18°C и относителна влажност 40 на сто.

(3) За контрол на температурно-влажностните параметри е необходимо архивохранилището да има термометър и влагомер, като данните се записват ежеседмично в дневник.

(4) Архивохранилищата се оборудват с метални стелажи или метални шкафове.

(5) Два пъти годишно се извършва основно почистване на архивохранилищата, съчетано с дезинфекция, дезинсекция и дератизация.

(6) В помещенията, определени за архивохранилища, се съхраняват само документи.

ГЛАВА ОСМА: НАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ СЪГЛАСНО КОДЕКСА НА ТРУДА ПРИ НЕИЗПЪЛНЕНИЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯТА ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

Чл.117. (1) Който наруши правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труда, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба в размер от 51,13 евро (100 лв.) до 255,65 евро (500 лв.).

(2) Работодател, който не изпълни задълженията си във връзка с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труда, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с имуществена санкция или глоба в размер на 766,94 евро (1500 лв.) до 7669,38 евро (15000 лв.), а виновното длъжностно лице, ако не подлежи на по-тежко наказание с глоба в размер от 511,29 евро (1000 лв.) до 5112,92 евро (10000 лв.).

(3) За повторно нарушение наказанието е:

1. по ал.1 - глоба от 255,65 евро (500 лв.) до 511,29 евро (1000 лв.).

2. по ал.2 — имуществена санкция или глоба от 7669,38 евро (15000 лв.) до 10 225.84 евро (20000 лв.), съответно глоба от 2556,46 евро (5000 лв.) до 5112,92 евро (10000 лв.).

ГЛАВА ДЕВЕТА: ДОКУМЕНТАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ, ОСИГУРЯВАЩИ ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

1. Ревизионна книга за препоръки и предписания на контролните органи, заверена от „ДОТИ“ - Русе.

2. Регистър за трудови злополуки и декларации по образец.

3. Папка с протоколи от заседания на КУТ.

4. Санитарен журнал.

5. Удостоверения за първоначално и ежегодно обучение на представителите на КУТ /копия - в личните дела/.

6. Книги за инструктаж.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Отговорност за изпълнение на правилника носят ръководството на учебното заведение и съответните длъжностни лица.

§2. Правилникът се утвърждава от директора на училището /Приложение № 18 - Заповед № РД-01-863/11.09.2026г./.

§3. Забранява се изпълнението на заповеди и нареждания, противоречащи на този правилник.

§4. При сключване на договори с други организации за провеждане на производствена практика или друг вид дейност, следва да се предвиждат мерки за осигуряване на безопасни условия на обучение и труд.

§5. Забранено е да се сключват трудови договори с лица, които:

- нямат необходимата квалификация;
- не са навършили 18 години и нямат разрешение на ИА „Главна инспекция по труда“;
- нямат предварителен медицински преглед;
- не са сключили трудов договор;
- не са инструктирани и запознати с условията и изискванията за безопасна работа;
- са употребили преди или употребяват алкохол и други упойващи вещества през работно време.

§6. На работните места на лицата с трудови договори, местата за обучение и трудова дейност за учениците, машините и съоръженията, кабинетите и работилниците да се изготвят и поставят на видно място инструкции за безопасна работа.

§7. На работните и учебни места, където съществуват опасности, които не могат да бъдат отстранени чрез технически средства за колективна защита или други методи, да се поставят знаци и сигнали съгласно Наредба № 4 за знаците и сигналите за безопасност на труда и противопожарна охрана /ДВ, бр.77от1995г./.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Правилникът за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд е разработен и утвърден на основание чл. 275, ал. 1 от КТ и чл. 4 от ЗЗБУТ (доп. ДВ. бр.27 от 29 Март 2024г.). Актуализиран е със заповед № РД-01-863/12.09.2025г., по решение на Общото събрание (Протокол № 01/11.09.2026г.). Издава се в изпълнение на чл.5, ал.1 от Инструкция на МОНТ от 5 юли 1996 г.(ДВ, бр. 61 от 1996 г) за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета.

§2. Настоящият Правилник се съхранява на общодостъпно място в училището, за сведение и изпълнение.

§3. С настоящия Правилник се запознават педагогическият и непедагогическият персонал

– на Общо събрание, учениците – в часа на класа и родителите – на родителска среща, срещу подпис.

§4. Длъжностното лице за координиране и контрол на дейностите, регламентирани в настоящия Правилник е Теодора Христова - ЗДАСД, определено със Заповед на директора на училището */Приложение № 19/*.

§5. Указания за прилагане на този правилник се дават от директора и от длъжностното лице по §4.

§6. Цялостен контрол по спазването на Правилника се осъществява от директора на училището.

§7. Осигуряването на безопасните и здравословни условия на труд се осъществява по реда на Закон за здравословни и безопасни условия на труд, всички общоприети и действащи нормативни документи, отнасящи се до здравословните и безопасни условия на труд в Република България и настоящият правилник.

§8. Правилникът се актуализира: преди въвеждане на нови машини, съоръжения и технологии, материали; при разкриване на нови работни места и дейности; при изменение на правилата, нормативите изискванията; при издаване на нови административни актове */заповеди/*, валидни през учебната година.